

Zilevicius J
166 Park Place
ELIZABETH N J

Cor

MARGUTIS

Vol. XVI.

No. 23

MARGUTIS

PUBLISHED SEMI-MONTHLY ON THE

15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS

Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois, May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 South Western Avenue.,
Chicago, Illinois
PHONE GROVEHILL 2242

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos:

nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėliomis
pagal sutartį.

Rezidencija: 3241 W. 66th Pl.
Telephone REPublic 7868

Ofiso ir Rezidencijos Telefonas:

Phone LAFayette 7020

Dr. Stanley Naikelis

PHYSICIAN AND SURGEON

Ofiso Valandos:

Kasdien, Išskiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo
7 iki 8:30 val. vakare.

3417 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Dirva

Redaktorius K. S. Karpus
Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.

Metams kaina \$2.00

Red. M. VAIDYLA

Adresas: 840 W. 33rd Str.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

ANTANAS B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius ANTANAS B. PETKUS įrengė naują,
moderšką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoje, prie 68-tos
ir South Western Avenue.

6812 So. Western Avenue

Tel. GROvehill 0142

Antrą laidojimo įstaigą dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 South 49th Court

Tel. Cicero 2109

Linksmų Kalėdų Švenčių Ir
Laimingų Naujų 1944 Metų!**GRANT WORKS COAL & OIL CO.**

16th STREET and 49th COURT
CICERO, ILLINOIS

Adomas Bernadišius, Savininkas
Phone: Cicero 311

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs

**LINKSMŲ KALĖDŲ
ŠVENČIŲ**
Linkime Visiems
Margučio Skaitytojams
Ir Rėmėjams!
MARGUTIS

MŪSŲ KALĖDŲ PAPROČIAI.

Kalėdų šventės yra vienos iš svarbiausių ir didžiausių švenčių metuose. Tad ir pasiruošimas toms šventėms ir visi jų papročiai įgyja ypatingą svarbą. Kalėdų šventės, kaip ir kitos didesnės šventės, turi susidariusios tam tikrus papročius, tam tikras, sakysime, įprastines apeigas. Kaip ir į kitus papročius ir apeigas mūsų tauta yra įdėjusi savo kūrybos žiedų ir sąmojo, kuris dažnai išeina aikštėn įvairių burtų pavidalu, taip ir Kalėdų šventės, sutapdamos su senųjų pabaiga ir su Kristaus gimimu, mūsų liaudies yra lygiai mylimos, kaip ir kitos didesnės šventės, sutampančios su kitokia metų nuotaka ir padėtimi.

Kalėdų šventės pas mus užima nemažą laikotarpį, bent seniau jos būdavo žymiai ilgiau švenčiamos. Pas mus Kalėdų papročiai prasideda Kūčiomis ir baigiasi Naujųjų Metų bei Trijų Karalių papročiais. Visas tas laikotarpis įgauna kožkokią simbolinę, na, ir mistinę nuotaiką. Tačiau mūsų laikais, keičiantis gyvenimo aplinkybėms, tie gražūs Kalėdų papročiai pamažu pradeda nykti, lieka užmiršti ir, pagaliau tampa praeities dalyku, nereitai visiškai užmirštu ir mažai kieno bepamenamu. Tuo tarpu gražūs Kalėdų papročiai pas mus tikrai palaikytini ir toliau, nes jie rodo menišką mūsų tautos dvasią ir palinkimą puošti ne vien materialines geryles, bet ir nematomus dvasinius turtus.

Kadangi šitie gražūs papročiai ne-

besulaikomai nyksta ir lieka nebesugrąžinami, reikalinga juos nors istorijoje palaikyti, o tai padarysime tada, kai juos rinksime, sužymėsime ir tuo būdu ne tik tai dienai išlaikysime, bet ir būsimoms kartoms paliksime kaip dvasinį mūsų tautos lobį, kuris yra tikrai brangintinas.

Čia tuo tarpu mes ir pasiryžome gerb. skaitytojams duoti keletą tų mūsų tautos Kalėdų papročių, žaidimų ir burtų, kurie dar daugelyje vietų tebėra gyvi, ir praktikuojami, o kai kur, gal būt, nyksta ar visai išnykę. Pirmiausia, eina Kūčių papročiai, burtai ir kita, o toliau Kalėdų papročiai, žaidimai ir kiti panašūs papročiai.

Iš kurgi kilęs pats Kūčių vardas? Turime dvi nuomones: vienur (Rozalimas) sakoma, kad Kūčios turi bendro su kūtėmis, mat, kūčių nakty gimęs Kristus paprastame tvartelyje, arba kūtėje, o tam dideliui atminimui ir išlikęs šis vardas. Kitur (Vadatkėlių apyl.) vėl sakoma, kad kūčios kilusios iš lenkų kalbos žodžio "kuc"-kuolas. Mat, seniau tą dieną samdininkai baigdavo tarnauti metus, o šeimininkas atminimui kaladavo į lubų "bolki" medinį kuolą. Kiek metų samdinys ištarnaudavo, tiek į "bolki" būdavo prikalta tų kuolų. Bet, gal būt, dar yra vietų, kuriose tas vardas aiškinamas vėl kaip kitaip. Bet kad ir pirmas ir antras pavadinimas turi kiek tiesos, tai aišku, nes sakoma ne: "kūčių valgyti", bet kūčiavoti".

JUOZAS IR MARIONA BACIŪNAI
TABOR FARM, Sodus, Michigan

Kūčios yra diena prieš pirmąją Kalėdų dieną. Tą dieną nėra šventės, nes kūčiose dirbama. Tačiau dirbdavo ir tebedirba tik tuos darbus, kurie reikalingi šventėms. Pavydžiui, nedirba tokių darbų, kaip linų nebraukia, nekulia, miškan nevažiuoja, neverpia, nemala. Vyrai paprastai ruošiasi, parūpina pašaro, kūrėna pirtį, moterys—valosi, kepa pyragus, gamina valgius. Tačiau sakoma (Krekenavos valsč.) kad, kas kūčių dieną parsiveža iš miško nors vieną vežimą malkų, tam visus metus gerai sekasi darbai. Bet malti naminėmis girnėmis kūčiose negalima, nes to stogus vėjas draskys (Ramygala). Kitur sakoma, kad kūčiose galima dirbti visus darbus, tik reikia sausai valgyti arba nieko nevalgyti.

Dažnai kūčių darbai turi šiekios ar tokios įtakos gyvuliams. Pavydžiui, kūčiose neverpia dėl to, kad avelės kaituliu nesisuktų (Ramygala ir Krekenava), taip pat nelaužoma balanų ir neskaldoma malkų, kad gyvuliai ragų nenusilaužtų. Arba jei kūčiose, lopydamas drabužį, užverssi lopinį, tai ėriukų bus užvertos lūpytės ir jie negalės žįsti.

Ypatingą reikšmę per kūčias turi šienas. Labai daug kur kūčių vakarą ant stalo dedamas šienas, apdengiamas staltiese ir paguldomas kryželis. Kalėdų rytą šitas šienas paprastai atiduodamas gyvuliams. Tai daroma Kristaus gimimo ant šieno ženklui. Todėl tas šienas, sakoma, paprastai turįs būti smulkutis ir nešamas mažų karbelių (Piniavos valsč., Panevėžio apskr.) Seniau to šieno nešdavo, visas rezgines. Tą šieną ryto metu atiduodavo gyvuliams. Tai būdavo vadinamosios "gyvulių kūčios". Kitur ant šieno vaikams liepiama gulties dėl to, kad jie kitais metais nesirgtų. Pagaliau kai kur po kūčių šieną nuimdavo nuo stalo, sudėdavo jį pastalėn atnešdavo saiką avių ir padėdavo ant šieno. Kalėdų rytą šieną ir avižas nuėsdavo į tvartą ir išdalydavo visiems gyvuliams.

Kūčių valgiai. Svarbiausias kūčių valgis—"kūčia". Ji virdavo iš visokių javų: žirnių, miežių, rugių, kviečių... Kiti valgiai: kisielius, verdamas iš avižinių miltų, grūdė padaryta iš miežių, grybai, rasalas arba barščiai, šližikai, kepami iš kvietinių miltų, uogos, skryliai, aguonos, bulvės ir kitos dešinės galybės. Jei likdavo "kūčios" nuo vakarienės, tai Kalėdų rytą pasiberdavo ant stalo, rinkdavo tik kviečius, o kitą paberdavo viš.

toms. Vienur (Šimonių valsč., Panevėžio apskr.) sako, kad vištos, palešintos "kūčiomis", labai daug deda kiaušinių. Kitur sako, kad dėl to jos kiaušinių nemėtančios. Tačiau prieš visus valgius pirmiausia valgo "Dievo pyragą", vadinamą "aplotkomis, kurį deda vidury stalo, o kitus valgius sukrauna aplinkui. Kūčiose be kitų valgių, būtina turi būti kepta lydeka, nes kas kūčių dieną nevalgęs žuvies, tą kitais metais apsėsiančios utėlės. Kiti, valgydami kūčias, turi ant stalo pasidėti kiaušėnos mėsos. Tai daro dėl to, kad geriau kiaušės augtu.

Ypatinga tvarka, pagal kurią susėdama aplink stalą. Pirmiausia sėdasi šeimininkas ir šeimininkė, paskui visi kiti. Šeimininkas liepia visiems sukalbėti po trejus poterių "ant pono Jėzaus užgimimo", kuriuos sustoję pamažėl kas sau sukalba. Tada šeimininkas paėmęs vieną "Dievo pyragą" ir visiems po gabalėlį atlaužęs duoda. Tada sėdasi ir valgo, kartais prasitardami, "Kažin per kitas kūčias ar visi bebūsime? ... "Aš aš dar valgysiu? ... " Kas surauga, tam sako, "O, tas dar per kitas kūčias valgys". Tokie sėdimo stalo papročiai maždaug vienodi visoje Lietuvoje. Kitur (Pabaisko valsč.) sakoma, kad kūčias valgant reikia, jog žmonės būtų poromis. Kitaip kas nors turės mirti. Taip pat kūčios esti liūdnos, jei trūksta, kurio šeimos nario, pvz., jei esti kur toli, kariuomenėje, Amerikoje. Sako: "Kažin kokias dabar Jonelis (ar kitas vardas) kūčias valgo?"

Per kūčias taip pat traukiami burtai. Pvz. norėdami sužinoti, kuriam reiks mirti, traukia po šienelį: kieno trumpesnis, tas mirs. Arba, kam traukiant tenka didesnė "aplotkos dalis", tas per metus bus dalingesnis. Taip pat kam tenka kryžius, tas greit mirs, kam taurė—ilgai ir laimingai gyvens.

Idomus santykiai kūčių metu su mirusiais ir dvasiomis. Taip kūčių vakarą meilina numirėlius. Kai gimsta Kristus, visi numirėliai prisikelia ir ateina aplankyti savo namų. Dėl to kūčių vakarą nenuimami nuo stalo valgiai. Kitur (Šimonių valsč.) sako, kad naktį atėjusios dvasios valgo: dėl to dar atnešama mėsos valgių. Žinomos taip pat ir gyvulių kūčios. Pirmiausia, jiems duodama virintų kviečių, jie gali kalbėti ir žiną ateitį, o 12 val. nakties visi gyvuliai kalba. Vienas ūkininkas, norėdamas sužinoti, ką jo arkliui kalbės,

nuėjo pasiklausti. Išmušus vienuoliktai, vienas arklys nusijuokęs ir sakęs: "Rytoj turėsime maistą vilkti". Ūkininką perėmusi baimė ir daugiau negalėjęs klausyti. Kalėdų rytą ji radę sustingusį lovoje. Kitur (Vabalninkas) sakoma, kad kūčių vidunaktį visi gyvuliai klaupia ant pirmųjų kojų ir meldžiasi. Tačiau, kas tą jų meldimasi išgirsta, tas tuojau mirštąs, nes tyčiomis to meldimosi klausyti negalima. Kitur dar sakoma, kad kūčių vakarą reikėdavę iš anksto prisinešti gyvuliams pašaro, nes naktį negalima klaupę į kluoną įeiti: dvasios klojime kuldavusios ir įėjusius mušdavusios šakėmis per nugarą. Pagaliau dar kai kur (Saločių valsč.) kūčių vakarą gyvulius rūko devindrekiu, kad raganos jiems ko nepadarytų. O iš paukščių tik apie žvirblį sakoma: mat, žvirblis paprastai visados šokinėja, bet kūčių vakarą ir jis tris žingsnius žengia, nes Kristus gimsta. Pagaliau daugelyje vietų sakoma, kad šulinių van-

MERRY CHRISTMAS!

1943

**VISIEM LINKEJIMAI SU
KALĖDŲ ŠVENTĖMS IR
NAUJAIS 1944 METAIS!**

W. J. STANKŪNAS
FOTOGRAFAS

3315 South Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.
Phone YARds 1546

duo kūčių naktį virstas vynu, bet tik labai trumpam laikui.

Pagaliau, labai žinomi įvairūs kūčių burtai, o ypač apie išteklėjimą, bei vedimą, tačiau dėl vietos stokos jų čia negalime suminėti.

Dar porą žodžių apie pačias Kalėdas ir Kalėdų žaidimus.

Kalėdų rytą, tuoj atsikėlus, negalima nieko dirbti: nei grįžios šluoti, nei krosnies kurti (Kupiškis). Valgomi šalti valgiai arba tie, kurie padaryti kūčiose. Pirmą Kalėdų dieną negalima valgyti su peiliu, nes galinti ištikti nelaimę. Mergaitės neturinčios šukuoti galvos, kad žvirbliai nekapotų arba vištos nekapstytų rūtų. Seniau pirma Kalėdų dieną niekas nesilankydavo į svečius ir krosnies nekūrendavę.

Kalėdų žaidimai, isigalint net negeistiniems papročiams, pas mus sparčiai nyksta, nors to tikrai gaila.

Seniau buvo žinomas meškos vedimas, kralikai, bičių spietimas, gervės kepimas, dadulio vedimas ir kt., kurie šiandien jau maža kur bėra išlikę. Meškos vedimas būdavo taip padaromas: vakaruškose apdėdavo vyrą nuo galvos iki kojų samanokais, apsukdavo vadelėmis, veidą išpašydavo, ir jis vedavo mergaites šokti. Mergaitės neidavo, tada jis imdavo prie jų trinties ir visas išpašydavo. Tų žaidimų įvairiose Lietuvos vietose, be čia minėtųjų, žinoma, yra be galo daug ir įvairių įvairiausių, ir todėl būtų gera, kad kas juos rinktų ir prisiųstų "Margučiu", kuris už tą darbą, tikrai naudingą ir garbingą, būtų dėkingas.

A. Diemedis.

MIELI SKAITYTOJAI!

Sveikinu aš ir mano "šonkaulis" Darata, Jus visus su Kalėdų Šventėmis ir veliname Jums, kaip ir sau, sulaukti Naujus, 1944 - metus daug geresnius kaip šie kad buvo!

Jūsų "Prietelius"

— JERONIMAS.

CHRISTMAS CHEER 1943

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LINKSMŲ NAUJŲ METŲ!

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West Roosevelt Road

Savininkai:

Mikas Jovarauskas

Jonas Bertulis

CHICAGO, ILL.

Telephone Seeley 8760

LINKSMŲ KALĖDŲ
ŠVENČIŲ

IR

LINKSMŲ NAUJŲ METŲ

DR. S. BIEŽIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

JUCUS SISTERS
RESTAURANTS

Gardus, maistingas valgis!

1608 WEST 47th STREET

(Prie 47tos ir South Ashland Ave.)

CHICAGO, ILL.

PASKUTINĖS
Dr. Vinco Kudirkos Gyvenimo Dienos.

(Tęsinys iš užperaito Nr.)

ŽANDARAI DARO KRATA

Vieną dieną, daktaras Kudirka jau buvo apsidiribęs, tačiau raštai dar nebuvo išsiųsti ir gulėjo mano motinos (taip pasakoja M. Sidaravičienė), įsukti į baltinius, drabužių skrynioje. Žandarai daro krata: iškratė visa butą, išuostinėjo lovą ir paloves, tačiau niekur nerado, net popieros. Pagaliu atėjo eilė skrynai, ant kurios atsisėdusi buvo mano motina ir ji priešinosi žandarams sakydama, kad tai jos padėjimas, kad ten nieko nėra ir kad ji neleis daryti skrynioje kratą, nes žandarai dar ką nors pavogs... Tačiau tas nieko negelbėjo. Matydama kad žandarų neatsikratys, pati atidarė skrynį ir dėliodama baltinius ant rankos rodė, kad skrynioj, tikrai nieko nėra...

Tą dieną, pasisekė laimingai ir kai žandarai išėjo per duris, dr. Kudirka pasakė mano motinai:—Dėkui tau, Petrone! Jei ne tu, jie man dabar būtų padarę ot, taip (ir parodė su pirštų kilpą apie kaklą)...

Žandarai, vadinasi, būtų jį pakorę...

Kartą, rudeni, daktaras Kudirka, turėjo išvažiuoti į Krymą ar kur kitur, gydytis. Daug kartų jis sėdėdavo panardinęs veidą rankose, susimastęs ir liūdnas, tarytum jam išvykti iš tėvynės ir skirtis su brangiais ir artimais žmonėmis, būtų didžiausia kančia. Ir mes, jį matydami nuliūdusi, būdavom liūdni, dėl jo skaudaus likimo gyveno daktaras, tokia nuotaika užsikrėsdavo ir visi žmonės, kurie su juo susidurdavo. Tada, jis, berods, gyveno tame namelyje, kuriame ir mirė. Neužilgo jis išvažiavo, neatsimenu kur ir tada gailiai jo verkė V. Krašauskienė...

Jo skurdas, prieš mirtį buvo didesnis ir jis mirė labai vargingai. Valgi jam virė Sviderskiai ir jų berniukas valgi pristatydavo į namus. Tačiau kartą, kaip pasibaigė pinigai, jis liepė atsakyti Sviderskiams, nes esą jam likę tiek gyventi, kad gal ir vaistais prasimatinsias iki mirties... Nuo to laiko, mano motina virdavo jam pieniškos sriubos ir pati nunešdavo. Tačiau jis buvo iš tokių žmonių, kurie nenori būti šelpiami ir kuriems skaudu susigyventi su mintimi, kad jie savo gyvenimu tikrai našta kitiems. Į gaunamus pinigus iš draugų, jis žiūrėjo, kaip į algą už redaktoriavimą, tačiau ir tai, gavęs tuos pinigus, per kelias dienas būdavo blogai nusiteikęs. Jo teisingumo pajautimas buvo nepaprastas...

Daktaras Kudirka labai mažai vertindavo žmones, kurie dar gali dirbti, o reikalingi bet kokių pašalpų, to dėl dažnai ir iš motinos nenorėdavo net priimti lėkštės sriubos, nors tuo metu būdavo alkanas ir nežinodavo, kada gaus valgyti...

Bet ir tokį skurdą jis neįvertino pinigų. Kaip kada būdavo net per duosnus. Jis tarnaitė už patarnavimą niekada neduodavo mažiau, kaip pusę rubliaus, kaip tuo tarpu, kiti, pasitenkindavo 5 arba 10 kapeikų...

Prieš mirtį jis daug dirbo. Nors vos-ne-vos kvėpavo, bet vis rašė ir rašė. Išdžiūvęs kaip šakalys, išgeltęs, susimastęs su giliai įdubusiomis akimis... ant kelių storokos popieros apdaras pasidėt rašomai popierai, o šalia lovos—stalas apkrautas knygomis, laikraščiais ir rankraščių lapais. Prirašytus lapus, jis pasmeigdavo ant virbalo stovinčio ant stalo prie žvakės. Kartais motina paklausdavo jį, ką jis darytų jeigu užeitų žandarai.

— Uždegčiau

— O jei žandarai paklaustu, ką jūs čia veikiate, ponaiti?

— Sakysčiau, kad deginu popierą...

Tą rudeni, dr. Kudirką, užgulė viena po kitos, nelaimės: Valerija Krašauskienė išsikėlė į Šakius gyventi ir jis liko labiau vienišas, negu paprastai. Taip pat tuo laiku mirė jo tėvas ir dar kitas artimas giminaitis. Apie tėvo mirtį, atvyko pranešti jo sesuo Jonieška, tačiau pamačiusi kad brolis taip rimtai serga, nedrįso jam pasakyti. Tuo laiku buvo ir daugiau žmonių prie daktaro ir jis juos visus nustebino užklaudamas:

— Atėjote, ir nedrįstate dabar man pasakyti. Juk pereitą naktį mano tėvas mirė...

Sesuo Jonieška nusigando ir lygsumišusi užklaudė:

— O kas tau pasakė, Vincuk?

— Kas man pasakė? Na-gi laikrodis. Jis vakar buvo sustojęs keliolikai minučių ir, rodos, sakė: "Tavo tėvas mirė, tavo tėvas mirė"....

Ir dar kiek patylėjęs pridūrė:

— Ir mane jūs rūpinatės palaidoti. Tik bijot kad kunigai kurį į griovį neužkastų...

Nuo to laiko, jis dar labiau sublogo, sudžiūvo, nors atrodė kad jau nėra kam džiūti. Blogas lapkričio oras, be jokio pasigailėjimo naikino jo dažniau būdavo susimastęs, liūdnas, dažniau pavargdavo berašydamas.

Kartą, keletą dienų prieš mirtį, mano motina įėjo į jo kambarį ir pamačiusi jį tokį liūdną, nusiminusi, su liūdesiu, beveik pro sąras užklaudė:

— Kodel ponaiti toks liūdnas šiandien? Ką mislinat?

— Mislinu, Petrone, kur apsirinkt vietą: ar ant Žaliosios, ar...—Ir liūdnai palingavo galvą.

— Eikit, ponaiti, juk dar ne taip šlektai atrodot... — ramino jį motina....

Prieš mirtį, jis gerdavo daug vaisių ir vartojo morfijų, kuris jį nors trumpam laikui pažadindavo gyventi. Vaistus jis gėrė keistai. Užlošdavo kairės rankos nykštį tiek, kad tarp kaulų ir gyslų, pasidarydavo duobė. Daktaras nusišypsodavo skurdžiai, o vieną sykį ir atsakė:

butė. Į tą duobutę, jis pripildavo vaistus—tai buvo jo miera—ir gerdavo ...

Tomis lapkričio dienomis, V. Krašaukienė labiau susirūpino ligonių ir dažniau ateidavo iš Šakių. Kaip kada mes skaityti knygų, laikraščių, atsėsdavom nugarą į jį ir dideliu veidrody, kuris stovėjo priešingoj sienoje prieš jo lovą, sekdamom menkiausius jo judėjimus ir iš jų spręsdavom ar jam ko nors reikia. Bet jo reikalavimai buvo maži. Jis mažai valgė ir daug rašė ...

(Bus daugiau)

★ SERMĖGIŲ TAKAI

Trys takai iš buto eina
Ten, kur lemia žmogui dali:
Viens tiesiog per slenkstį veda,
Kur laukelį dirbt tegali;

Kits—po kairei, kur ištolo
Karčema marga vilioja;
Trečias — ant kapų, kur guli
Gentys, žemėms užsikloję.

Ant to pirmo darbininkų
Prakaitas į rasą virto.
Ant to antro, vaiks nudrįskęs
Juokiasi iš tėvo girto ...

O ant trečio kapo stovi
Įkasti juodi kryželiai,
Rytmečiais žiogai ten čirškia,
Verkia ten balti berželiai ...

Tais tiktais takais sermėgiai
Per vargus išblyškę bėda.
Kas-gi jiems parodys taką,
Kurs į dvasios svetį veda?...

Dr. V. Kudirka.

★
PIRKITE KARO BONUS!
REMKIME JAUNUOSIUS
LAIMĖTI KARĄ

MARGUČIO

RADIO PROGRAMAI iš WHFC
(1450 kil.) pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais, 9:30 val. vakare.

SEKMADIENIAIS 1 val. po piet.
PENKTADIENIAIS 7 val. vakare.

Tel. GROvehill 2242
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

LINKSMU KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

DEGTINĖS,
AULAUŠ,
VYNO ...

Phone
REPublic 1538

INTERNATIONAL LIQUOR COMPANY
6426-48 SOUTH CALIFORNIA AVE., CHICAGO

KALĖDŲ SVEIKINIMAI VISIEMS MŪSŲ KOSTUMERIAMS

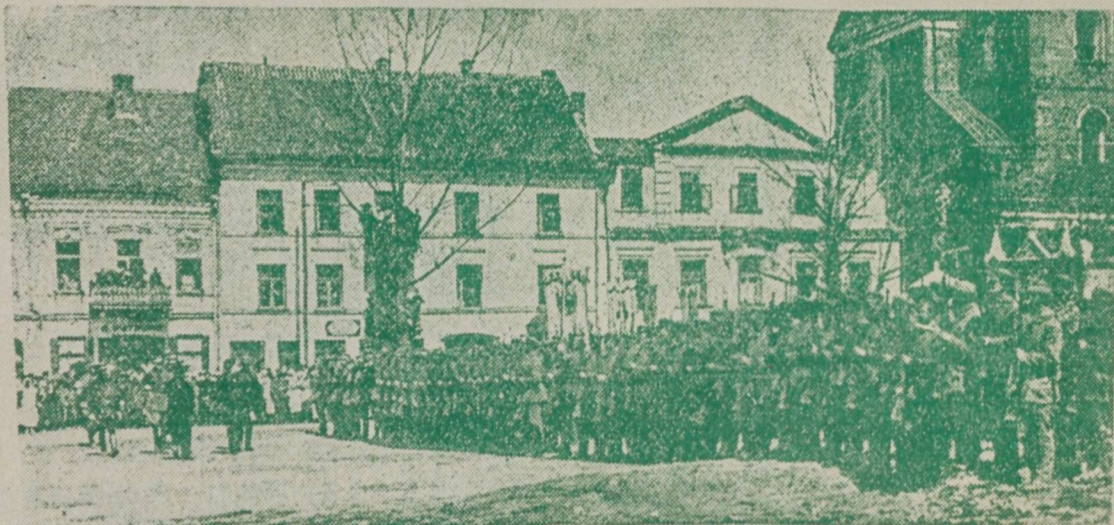

Archer Laundry Co., Inc.

3857-3867 ARCHER AVENUE
CHICAGO

**VISOKIAUSIAS SKALBIMO
PATARNAVIMAS**

★
TELEPHONE LAFAYETTE 9211

Respublikos Prezidentas A. Smetona sveikinasi su kariais
(1919. V. 11. po pirmosios karių priesaikos) Rotušės aikštėje

Vyskupas pradėjo, primindamas
Ezekieliaus pranašo regėjimą.
„Esant Izraelio tautai Babilonijos
nelaisvėje per 70 metų, išnykusi

žodžius ir matant, kiek į dangų pa-
kilo rankų, pasiryžusių „nesigailė-
dami savo sveikatos nė gyvasties“
ginti Lietuvą, jautė kiekvienas, kad

PIRMOJI PRIESAIKA LIETUVOS KARIUOMENĖS

1919 m. gegužės 11 d. Vyriausiojo Vado įsakymu įvyko kariuomenės priesaika Kaune nuo ryto, prie Rotušės aikštės pradėjo rinktis žmonės. Apie 9 val. pasigirdo orkestro garsai, kurie lydėjo dar pirmuosius ateinančius kariuomenės būrius. Iš visos Lietuvos vyrai, apie 10 val., jau prisirinko tūkstančiais. Prie Rotušės bokšto, cukštai iškeltas, puikiai išrėdytas matėsi altorius. Pačiame viršuje tarpe tautinių vėliavų, bei didelių, gražių kilimų, Lietuvos Vytis.

11 val. atvyko Lietuvos prez. A. Smetona su palydovais; Valstybės Tarybos pirm. Šilingas; Tarybos nariai ir ministrų pirm. M. Šleževičius su ministeriais. Pasisveikine su jau pirmiau atvykusiais svečiais - Anglijos, Amerikos, Francijos ir Vokietijos atstovais, vyriausiojo vado gen. Žukausko lydimi, jie nuėjo katedron, kur J. E. vyskupas Pr. Karevičius atnė savo iškilmingas šv. mišias.

Aikštėje, prie Rotušės bokšto, atlaikė mišias kariuomenės kapelionas. Po mišių, varpams skambinant išėjo iš katedros didelė procesija. Tarp vėliavų, žibintuvų,ėjo dvi dvasiškių eilės, kapitulos pralotai, o po jų, po baldakimu

Žemaičių Vyskupas ir minios žmonių. Giedant chorui ir miniai „Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė“... procesija priėjo prie altoriaus. Žemaičių vyskupas užžengęs ant pcaukštinimo prie altoriaus, prabilo į kariuomenę. Savo kalbą vyskupas pradėjo Ezekieliaus pranašo regėjimą...

— „Esant Izraelio tautai Babilonijos nelaisvėje per 70 metų, išnykusi buvo pas izraelitus visci viltis, kad jų valstybė, būtų atgavinta. Ir matė Ezekielius lauką didį, kaulų pilną. Ir papūtė vėjas, gyvybė įžengė į apmirusius kaulus, apsilviko kūnu ir atsistojo ant savo kojų ir pėsčiarė jų didi kariuomenė“... Ilgiau negu Izraelius tauta, labiau už juos buvo mūsų tauta be gyvybės ir be vilties. Ši diena parodo, kad mes, gyvybę atgavę, atsidavę Tėvynės labui, įgysime sau teises tai gyvybei palaikyti...“

Tokią tai kalbą pasakė Žemaičių Vyskupas Pr. Karevičius. Po jo kalbos, sekė priesaika. Vyskupui skaitant priesaikos žodžius ir mantant, kiek į dangų pakilo rankų, pasiryžusių „nesigailėdami savo sveikatos nė gyvasties“ ginti Lietuvą, jautė kiekvienas, kad nė

ra tos jėgos, kuri galėtų šiandieną stumti mūsų gyvenimą į senąją vagą. Jautėsi kiekvienas, kad ištikro „nesibijosis, nors kalnai virstų, į jūrų gelmes“...

Pasibaigus priesaikai, Lietuvos Prezidentas, Vyriausiojo Karo Vado lydimas ir Ministrų pirmininkas, apėjo frontą ir pasveikino kariuomenę. Savo kalboje, prez. Smetona, nurodė, kad šiandieną mums jau niekas negali atimti vilties ir noro laisvai gyventi; kad Lietuvos valstybėje turi būti ne tik laisvė nuo užsienio priešų, bet bus ir vidaus laimė. Valdžios vardu jisai užtikrino, kad besirūpinant žemės klausimu, pirmiausiai bus atminti tie, kurie savo gyvybę gynė Tėviškę.

Vyriausias Karo Vadas, gen. Žukauskas, trumpai, griežtai ir energingai pabrėžė, kad Lietuvos kariuomenė padarytąją priesaiką išpildys, nors ir žūti reikėtų...

Kariuomenės, ir visų mačiusių tas iškilmes, ūpas buvo neapsakomai pakeltas: visų akyse spindėjo džiaugsmo ašaros... Išsikiriant iš tų iškilmių, kiekvienasėjo namon sustiprintas dvasioje, besidžiaugdamas, kad leido Dievas sulaukti ir savo akimis paragėti Tėvynės atgimimo dienas... (Aprašymas iš „Kariškio Žodžio“ No. 1., 1919 m.).

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Selemonavičiaus Mezgykla

Parduodame Vilnonius Svederius, Dideliems ir Mažiems, Vilnonės Pirštines, Vilnonės Kepuraites Mažiems Vaikučiams, Vilnonės Kojines dėl Vyrų ir Moterų. Vilnoniai apatiniai Marškiniai dėl Vyrų.

F. SELEMONAVIČIUS, Sav.

504 West 33rd Street

Arti Normal Avenue

CHICAGO, ILL.

Telephone VICtory 3486

Vilniaus Bataliono Kareiviai Vievio Bare, 1919 metais.

MES ATVYKOM...

Juokės žali medžiai, žalios pievos juokės,
Vykom nuo Seredžiaus, klydome nuo Luokės,
Saulė daug linkėjo, mojo karklai pievoj,
Kai audrigu vėju, sakėme sudievu! ...
Laimino motutė, sesė laimę mojo,
Drungni vėjai pūtė - kartu nukvatojo,
Debesėliai slinko, paukščiai suko rata,
Kelias linkte linko, kai linksmi dainavom.
Štai jau mes kareiviai — aptašyti uosiai;
Greit nebūsime kreivi — viesulu žygiuosim.
Visas, štai jaunimas mus akimis lydi,
Daug jis laimės linki, daug ko mums pavydi.

J. Dočius.

Lietuvos pirmieji kareiviai fronte kovose su lenkais, 1920 metuose...

KULKOSVAIDIS...

Tra-ta-ta-ta kai užgroja, nuaidėja pagiriais,
Skrenda aidas giriom, gojais,
Mums nežinomais keliais ...
Tra-ta-ta-ta kai nuklysta per snieguotuosius laukus,
Kai kulkosvaidžiai pragysta,
Kas tada išdrys žygiuoti prieš mus? ...

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

MERRY CHRISTMAS

1943

Adv. J. B. BORDEN

ČIAP SUI

Rašo Pūstapėdis

Sako Rooseveltas per savo prezidentavimą tiek mailių bevažinėdamas padarė, kad būtų labai lengvai galėjęs ant mėnulio nuvažiuoti. O nabašninkas Taftas kaip prezidentavo, tai tingėdavo ir nuo krėslo pasikelti. Mct nevie nodą "pep" žmonės turi...

Kuomet komunistų Brawderis su falsifikuotų pasu nuvažiavo į Rusiją ir kaip sugryžo, tai Dėdė Samas pasodino į kalėjimą už apgauliojimą valdžios. Ir kas buvo? Ugi koministai iš visų kampų pylė protestus kaip žirnius iš maišų. Bet štai ką norėjau pasakyti. Tegul bent vienas pamėgina iš Rusijos išvažiuoti panašiu būdu kaip Brawderis. Ten protestuoti nereikės. Prie "sienos" ir ... gatavas...

Socijalistai sako; Lietuvoj žmones išsirinks tokią valdžią, kokią jie norės. Nu ir gerai: tai kurių biesų jūs čia seiliojatės apie Smetoną? Jeigu jūs žinot, kad jo ten žmonės nerinks, tai jau laikas būtų susičiaupti nors pakol rinkimai praeis. Ir turėkite mintį, kad mėnulis ne zuikys: gali kiauksėti kiek tik nori, vis vien jis greičiau nebėgs.

Vokietija visą laiką gyrėsi, kad turinti slaptą ginklą. Nu ir kaip pasirodo, kad jinaį tą slaptą ginklą taip paslėpė, kad nei pati nesuranda. Dabar būtų gerai cpginti Berlynas. Juk tai didžiausias pavojus Hitlerio ūsams.

Socijalistai įsitikinę į Atlantiko Čarterį. Dieve duok, kad viskas taip išeitų. Bet nemcnykite, kad S. L. A. nariai neįsitikinę į savo konstituciją. Jie taip pat nori, kad jūs jos nelankstytumėte ir nelaužytumėte...

Hitleris giriasi būk jo nervai labai geri. Tai kas jau čia tokio. Bile vieno žmogžudžio nervai yra šalti. Jiems žmogus į šmotukus sukapot, tai kaip bučieriui "pork

chop." O panašiai vilkas taip pat niekuomet nesinervuoja. Tik avį už kalnieriaus ir lupa kailį su dantim.

Tai kaip matosi dar vis komunistų prašymas neišpildytas. Dar vis neatidarytas "antras frontas." Nekurie žinovai sako, kad pasibaigus karui atidarys "antro fronto" duris ir tavorščiai galės važiuoti kur jie priklausio.

Prohibicijos laikais Chicagos policija turėjo daug vargo su degtindariais. Dabar toks pat jau vargas su degtinavagiais. Tiesiog užkrautus pilnus trokus su degtine pavagia. Ot, daleiskim jeigu pavogtu porą bonkų tai tokiame dideliame mieste kaip Chicago, negalima surasti. Bet milžiniškus trokus užkrautus su degtine ir tai negali surasti. Tai jau išrodo, kad apart savininko daugiau niekas ir neieško.

Kaip pažiūri tai gana keistų dalykų matosi. Vieni žmonės negauna pakankamai gasolino į darbą nuvažiuoti, o kiti važiuoja po 700 mailių medžioti. Kiti sako: Ką aš kaltas, kad tu žiopls nežinai iš kur pasisemti?...

Nekurios moterėlės vaitoja sakydamos, kad jau Amerikoje bėdas užėjo. Sako taip noriu bulvinių blynų ir negaliu išsikepti, nes negaliu gauti sviesto. Pusę svaro turėju, tai vakar su "steiku" sukepiu. Jai aš sakau; šaukis ko greičiau gydytoją, kad čia man bežiūrint badu nenumirtum...

Kuomet užėina influenza, tai žmogui labai kaulus gelia. Bet jeigu užeis influencija, tai moterim suparalžiuios "paketbukus", o vyrams kelnų kišenių. Tai yra bjauri liga. Bet kapitalistai su ja neužsikrečia.

Dabar yra daug kalbama apie "black market". Jūs manykit kaip sau norit, o man toks pasakymas atrado lyg tai būna mėsos išpardavimas, o "black market" ... Well ... jūs spręskite ...

ATNAUJINKITE PRENUMERATĄ!

Margutis metams \$2.00

6755 South Western Avenue
CHICAGO, ILL.

MANO LINKEJIMAI

Linkiu visiems Margučio skaitytojams linksmų ir laimingų švenčių! Taip pat sveikatos ir gero apetito, kad anties, žąsies, vištos bei kalakuto. Paliktų tik vieni kaulai ant stalo. Kad per Kalėdas ir Naujus Metus paliktų jums kiekvienam nors po 16 "pointų" ... Tuomet ant Trijų Karalių kiekvienas galėsite gauti po svarą sviesto, kuris labai skanus valgyti užsitępus ant nevirtų lašinių.

Jumis visiems velijantis,

PŪSTAPEDIS.

Čia Kalėdos: linksmos šventės!

Kartais žmogus nesikentęs,
Tuo už lūpos vieną kitą —
Ir pagauni apetitą.

Apetitą pasigavęs
Jau piliesi nemieravęs ...
Vienam "sveikas," ant sveikatos —
Čiupt, jau prakaitas ant kaktos.

Pasigriebęs "turkės" koją,
Labai sunkiai apsižioja ...
Matot, "turkė" — blaivininkė,
Ne kokia girtuoklininkė ...

Vištai netinka degtinė:
Lekia laukan pirmutinė ...
Laimė paukščiui: moka lėkti,
Tad nereik šnapse tupėti.

Ką darysi, mat Kalėdos,
Reik "nuplaut" tos mūsų bėdos,
Bet jau galvą kitą dieną
Tai nuėmęs duok į sieną ...

Rodos piliesi į kaklą,
Tik lašiuškai ried' per smakrą
Bet į galvą kaip subėga —
Tai, brolyti, čia bėda ...

Bet Kalėdos, Naujas Metas —
Toks linksmumas būna retas,
Vieni geria kiti žiūri,
Visi švenčių ūpą turi.

Tokios šventės — pirmutinės,
"Pantei" šnapso, reik penkinės!...
Čia, vyručiai jau nebaikos!
Mat "black market" gerai laikos.

PŪSTAPEDIS.

JŪSŲ KAIMYNAMS REIKALINGI JŪSŲ NEVARTOJAMI ELEKTRIKINIAI PRIETAISAI

Surinkite savo nenaudojamus elektrikinius prietaisus – nežiurint jų senumo ar stovio – nu-
neškite pas elektrikinių prietaisų "Dealerį" ir
išmainykite juos į Karo Ženklelius–War Stamps.

Tai gera proga sugrąžinti tuos nebevar-
tojamus elektrikinius prietaisus atgal prie
darbo. Jūsų kaimynams jie labai reikalingi.
Daugelis šeimų, jūsų pačių kaimynystėje,
negalėdamos įsigyti naujų, iš priežasties už-
ėmimo dirbtuvių kariškų reikmenų, gamy-
bai, turi apsieiti be tų darbą-taupančių prie-
taisų.

Surinkite visus senus arba jums nereik-
alingus elektrikinius prietaisus, kokie tik
randasi jūsų namuose, ir pristatykite į arti-
miausią elektrikinių daiktų krautuvę. Jeigu
persunkus nešti, telefonuokite "dealeriui",
kad paimtų. Jisai pataisys juos, kad jūsų
kaimynai galėtų naudotis jų patogumais. Už
pristatytus elektrikinius prietaisus jums bus
užmokėta karo ženkeliais.

IŠMAINYKITE savo nevar-
tojamus elektrikinius prietaisus
į karo ženklelius — W a r
Stamps.

Commonwealth Edison Company neperka vartotų elektrikinių prietaisų pardavimui, bet noriai gelbės
visiems kitiems elektrikinių prietaisų "dealeriams" Chicagoj, šiam karo laikų Apsimainymo Programoj.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

"JAUNOSIOS LIETUVOS" KAMPELIS

TAIKA ŽEMĖJE GEROS VALIOS ŽMONĖMS.

Jau baigia praeiti antras tukstantis metų, kai tuos gražius žodžius pasakė pasauliui angelas, gimęs taikos Kunigaikščiui. Kaip malonus žodis TAIKA. Šiandiena išvargintoms moraliai ir materialiai tautoms, tas žodis yra labai svarbus ypatingai mūsų senai tėvynei Lietuvai, bei jos sūnams gyvenantiems šioje šalyje, bei kariaujantiems po Dėdės S a m o žvaigždėtąją vėliava po visą apskritą pasaulį. Jau treji metai kaip mūsų senoji tėvynė Lietuva neturi savo simbolio, neturi savo trispalvės, kuri plevesuotų ir skelbtų linksmų Kalėdų šventę. Mes čia gyvenantieji, turime suprasti sunkumus mūsų brolių ir sesučių Lietuvoje, turime atsiminti, kad trys metai kaip jie gyvena okupantų žiaurioje priespaudoje. Šiandiena dar atsiranda mūsų ištautėjusių lietuvių, kurie persimėtę į svetimos šalies "kelnes", mėgina parduoti mūsų šalį, mūsų tautą, mūsų papročius ir visus, ką mes turime, į svetimos valstybės rankas. Jeigu mes nežinotume koks buvo rusų caro jungas arba kaizerio okupacija, gal jie galėtų suklaidinti, bet eilę metų didelis mūsų tautos patyrimas rodo kelią tikrai į Lietuvos nepriklausomybę.

Mums šioje šalyje gyvenantiems lietuviams, nors ir sunki užduotis, bet mes padedame visais galimais būdais, kad greičiau laimėti pergalę. Nežiūrint į visus sunkumus neviena šeima prie papuoštos eglaitės valgys kuklią Kūčių vakarienę. Bet ar kiekvienas atsimins mūsų brolius ir sesutes vargstančius užjūryje, mūsų senosios tėvynės Lietuvoje; vargstančius kur nors šaltame Sibire ar ištremtus kur kitur . . .

Koks likimas ir kokia Kristaus gimimo šventė juos laukia? Gal vietoje Kūčių vakarienės jie gaus nusiramimą tikrai ašarose, prisimindami laikus, kuomet jie šventė Kalėdų šventes laisvoje ir Nepriklausomoje Lietuvoje. Ar jie galės atlikti savo katalikiškas pareigas? Ar jie turės progos prisiminti savo brolius ir sesutes, kurie gyvena šioje laisvoje šalyje? O gal jie neturės ant Kūčių stalo nei trupinėlio duonos? . . .

Amerikietie Lietuvi! . . . Koks tu nebūtumei, kokios tavo pakraipos politikoje ar įsitikinimai; — prisėdęs prie Kūčių vakarienės, paimk kelias minutes laiko ir pagalvok apie mūsų brolius ir sesutes vargstančius mūsų senosios tėvynės Lietuvoje po sunkia priespauda, pagalvok apie ištremtuosius į gilumą Rusijos. Atmink, kad neesi išspirtas iš kelmo, kad tau brangi yra šioji šalis, bet kad kartu neužmiršti ir savo senosios tėvynės Lietuvos. Neužmiršk, kad tavo kraujas, tai tavo motinos kraujas, kuri per nemigtas naktis tave pagimdė ne tam, kad tu jos sodybą ir visą kas jai brangu parduotumei svetimiems. Ji pagimdė tave tikėdamosi iš tavęs gero tėvynės Lietuvos sūnaus-dukters, o ne niekšiško pardaviko.

Atmink savo motina, atmink jos raminančius žodelius prieš tau išvykstant į šią šalį, atmink galu gale jos karčias ašaras, kurių jei prisimeni, pats suvalgyti negalėjai. Nepasidaryk Judošium, kuris už kelius grašius Kristų pardavė, bet gelbėk visais galimais būdais atgauti Lietuvai seniai jai mūsų tėvynei Nepriklausomybę, kad ateinančias Kalėdas švęstume visi kartu su linksmumu, pasišvęsdami geresnei ateičiai, mūsų

antrosios tėvynės globėjui Dėdei Samui padedant.

Linkiu visiems kuklių Kalėdų švenčių.

B. A. Šarūnas.

Susirinkime, kuris įvyko lapkričio 16 d., Daučas namuose, 6327 South Campbell Ave., atsilankė veik visi Organizacijos nariai, kurie randasi Chicagoje. Po susirinkimo p. A. Daučas, pavaišino visus susirinkusius užkandžiais ir kavute. Visi nariai esame dėkingi už tokias malonias vaišes.

Susirinkime buvo aptarta bėgančiųjų reikalai ir Valdybos rinkimai ateinančioms metams. Pasiūlyta kandidatų ir pareikšta, kad mūsų gražioji lytis, užimtu valdybos vietas, nes mes, vyrai, turėsime stotį kariuomenę. Į ateinančių metų valdybą, pastatyta šie kandidatai: į pirm. St. Gerdvilaitė ir A. Rudokas; į vice pirm. - O. Rapšūtė, H. Gediminas ir A. Dering, į sekretores - A. Dering ir St. Gerdvilaitė, į išdinininkes - Charlette Colins ir S. Žičkus; knygiaus - B. Armoška ir L. Rudokaitė; maršalkos - M. Žičkus, P. Zakaras, A. Dering ir L. Rudokaitė.

Mūsų Nariai Kitur.

Buvęs pirm. Bruno Gediminas rašo, kad dabar vietoj automobiliaus, jis "draivina" juodbėrį žirgelį. Nors, sako "kieta nugara", be balno, bet jau baigia priprasti. Savo laiške jis prisimena ir apie Lietuvos kavaleristus ir gusarus. Gediminas mano, kad ir jie bus toki mankštūs, lankstūs ir drausmingi . . . Mes linkime Bruno atsiekti pasirinktą siekį Dėdės Samo armijoje. Linkime parsivežti ir atžymėjimus. Vienas iš "Gedimino Sūnų" - Vytautas, štai kaip ciliuoja linkėjimus:

GEDIMINUI NUO VYTAUTO

Gediminas joja raitas,
Jojo žirgas labai greitas.

Jok, jok, nesustok!

Priešą kardu sukapok!

O su priešu apsisvalęs,
Gryžk Chicagon su medaliais!

VYTAUTAS.

UŽSIRAŠYK AMERIKOS "LIETUVIŲ NAUJIENOS"

Tai pigiausias ir gražiausias mėsinis žurnalas, 24 puslapiai.

Prenumerata metams tik 50 centų.

"LIETUVIŲ NAUJIENOS"

332 No. 6th Street

Philadelphia, Pa.

Valdybos rinkimai bus gruodžio 21 d. Susirinkimas įvyksta O. Rapšūtės namuose, 6844 South Green Street. Visi nariai pasižadėjo dalyvauti. Sekančiame "Marguty" bus paskelbta išrinktoji nauja valdyba "Jaunosios Lietuvos".

Iš užjūrio, pasigirdo balsas mūsų vieno iš organizatoriaus ir buvusio išdininko - BRUNO KATAUSKO. Jis iš Italijos žemės, siunčia Kalėdiškus sveikinimus visiems Organizacijos Nariams. Linksma girdėti, kad Bruno Katauskas yra sveikas. Mūsų visų jam linkėjimai, kad gryžtų sveikas ir linksmas ir atsiekęs pergale.

O Vytautas Uznys-Zemaitis, jau rašo iš Anglijos, už vandenyno. Ten randasi ir dain. Jonas Urbonas. Vytautas Stapulionis yra Aleutian salose, kur yra labai šalta; Albertas Raugelis pietuose, Amerikos žemyne; Charles Paulas ir Mečys Motūzas, siunčia sveikinimus su Kalėdų šventėms ir Naujais Metais. Mums malonu girdėti apie jus. Mes jūsų, o jūs mūsų, neužmirškite. Ir jums linkėjimai nuo mūsų Organizacijos narių...

Vedybos. Lapkričio 27 d. susituo-kė Kundrotas su Sofija Katauskaitė. Šliūbas buvo šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Tikimės, kad šioji nauja lietuviška porėlė, istos į mūsų jauna organizaciją. Laukiame...

Su Kalėdų šventėmis, Bruno Pivoris žada padovanoti "deimanto žiedą" savo širdukui Genovaitei. Ko gero ir Pivorių porėlė, bus mūsų Organizacijos nariai. Juk dovanojimas žiedo, tai ką nors turi reikšti, kas surišta su vestuvių varpais.

Dabar visi mes laukiame kas atsitiks su mūsų pirm. Antanu Rudoku Kalėdų šventėse. Paskutiniu metu, jis

turi kur tai ir kaž kokius slaptus "deitus" su kaž kokia gražuole. Kažkas šnibžda, kad Kalėdose ar po Kalėdų, mes išgirsimė kokią tai nepaprastą žinią. Aš tikiuosi, kad Antanas mane pakvies i... nors į kvieslius...

Mūsų "Bowling Komanda" progresuoja neblogiausiai. nors su šalčiaisiais kamavomės beveik kiekvienas lošėjas, bet lošimo nenutraukėme. Šiuo laiku aukščiausiai stovi "poin-tuose" - M. Žičkus, H. Gediminienė, O. Rapšytė, St. Gerdvilaitė, na ir aš, turiu daugiausiai "žvakučių" numušęs nuo pradžios sezono...

Cicerio, tai sesutės Jurgeliutės apsidžiaugė gavusios žinią, kad jų broliukas Frank yra gyvas ir randasi belaisvis Vokietijoje. Frances ir Agnės švęs linksmai Kalėdų šventės, o jau buvo ašarose paskendusios. Agnės Jurgeliutė turėjo "triubelio" su dantimis, bet dabar viskas "OKI-DOKI". Galės ir vėl su Cecilija" kur nors pasirodyti...

Iš tolimo Pacifiko krašto, iš Hawaii salų, girdėti, kad "dėdė Celestinas" labai pasekmingai dirba orlaidų dirbtuvėse ir yra instruktorium. "Baltramiejus" ir mes visi s'unciname sveikinimus su Kalėdoms ir Naujais Metais mūsų geram prieteliui JONUI ŠARKAUSKUI... Daug kartu Jonas yra palinksminės margutiečius vaidinimuose, su savo "tūkstant'ne armonika"...

George Rudelis gryžo paviešėti pas šeimą ir atlankė Margutį. Gruodžio 15 d. jis apleido Chicago ir gryžo į California į Camp Haan, prie savo kariškos tarnybos. George jau užsirelnė corporal laipsnį. Dabar laukisime grįžtant kapitonu.

Tai toks žinių kamuolys iš mūsų Organizacijos nariu ir mūsų draugu Margutiečių pasaulio. Visi laukiame linksmų Kalėdų švenčių ir Jums, Skaitytojai, linkime to pat. Iki kitų metų, iki po Naujų Metų, visiems linkime geresnių, našesnių ir taikingų 1944 metų!

Tas pats Korespondentas.

★

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

"Mūsų Senovė Šio Karo Dirvoje"

V. J. Atitaisome:

Margučio 30tos d. lapkričio virš minėtame mano rašte tilpo sekančios svarbios tipografinės klaidos: raide Y visur išrodė kaip V; ketvirtame puslapyje turėjo būti "yazyčnikai", o ne "vazvčnikai", nes seno-

vėje mus vadino "yazygais", ar kalbininkais; penktame puslapyje turėjo būti "(Picts)", o ne (Pits) ir "pictish" o ne "pitish", nes taip vadinosi Anglijos tauta piktai; vėl, turėjo būti "(gal Hitalijoje)", o ne (gal Hijalijoje), nes visa Italia paėmė savo vardą nuo mūsų senovės šalies kuri turėjo vadintis Hedera ar Gederą, o buvo pavadinta Etruria, mat tais laikais raidės G da nebuvo ir vietoje naudojo raidę H (kaip kur), kurią pradžioje žodžio tankiai apleisdavo; kaip rodos, tie visi trys žodžiai reiškė giedorių žemę; antroje spaltoje pirmoje eilėje turėjo būti "Pačią salą vadinome mes (ir Graikai) Iegnusa", o atspausa "Pačią vadinome" ...; vėliaus turėjo būti "Pabilionis", o ne "Pabilionisi": vėl, turėjo būti "Nuragus", o ne "Muragus"; ant šešto puslapio paskutinėje spaltoje turėjo būti "sausžemė", o ne "saužemė".

Wear Your Feather

It's a Symbol
of a Generous
Contribution to

THE COMMUNITY &
WAR FUND

SVEIKI SU KALĖDŲ

ŠVENTĖMIS!

MALELO ELECTRIC CO.,

General Contractors

Suveda vielas į senus ir naujus namus. Įrengia motorus.

Parduoda Fixtures ir Kitus

Įrengimus.

3336 S. Halsted St., Chicago

Tel. YARds 6067

KĄ SĖSI TĄ PJAUSI.

Kai užėina debesėlis gailus lietus krinta
Ir po žiaurios audrūžėlės sculutė nušvinta.
Rūščiai vėjui pasibeldus gamtužė nurimsta, —
Po to, meilus tykumėlis džiauqsmeliu užgimsta.

Karo laiku bulvės virsta obuoliais,
O mėsa, keliauja svetimais keliais . . .
Vietiniai piliečiai "godus" pasninkauti:
Nebēr kur kiaušinių, sviesto, pieno gaut.

Ir už pinigėlius kiek daug ką pirkysi?!
Sunku kol "Inflation" ligą persirgsi . . .
"Uncle Sam" pablūdo; Santa Clause-kitiems!
Jau mums trumpa maisto darosi visiems.

Saulės Sūnus.

Ką Mačiau Londone

Londone gyvena apie du tukstančiai lietuvių. Beveik visi yra susibūrę į šv. Kazimiero parapiją. Dar prieš Didįjį karą jie įsigijo bažnyčią su klebonija. Bažnytėlė nedidelė, bet labai daili viduje Malonu joje pasimelsti. Klebonas yra kun. K. Matulaitis, tėvas marijonas. Su juom gyvena ir vienas marijonas broliukas. Kun Matulaitis pernai šventė savo kunigystės sidabrinį jubiliejų.

Garbingiausias Londono lietuvių kolonijos asmuo yra Lietuvos pasiuntinys Londone p. Ministras B. K. Balutis. Lietuva neturi dabar vyriausybės. Bet keliuose kraštuose yra pripažįstami jos pasiuntiniai. Taip yra Amerikoje, Vatikane, Brazilijoje, Šveicarijoje. D. Britanija pripažįsta p. B. K. Balučiu diplomato teises ir privilegijas. Lietuvos žmonės, kaip skelbia iš ten ateinančios naujienos, labai vieningai gina krašto teises ir aukojasi dėl ateities laivės. Valandai reikiamai atėjus jie visi, kaip vienas vyras, pakils su ginklu rankose atstatyti Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės ir išsirinks savo vyriausybę.

Bet šiandien jie negali pakelti savo balso. Okupantas neleidžia: kietas, žiaurus, nieko nepaisantis. Todėl Lietuvos pasiuntiniams šiandien reikia būti Lietuvos ausimis, kad išgirstų ir su prastų jos žmonių troškimus ir darbus; jiems reikia būti Lietuvos burna, kad praneštų vyriausybėm ir tautoms, prie kurių yra priskirti lietuvių tautos skriaudas, kančias ir jos pasiryžimą vėl gyvuoti laisvu, nepriklausomu gyvenimu visų jos piliečių gerovei.

Su p. ministru darbuojasi jo pirmasis patarėjas ir pagalbininkas p. V. Balickas ir p. Varkala.

Lietuvos Pasiuntinybės darbas kietas, ne tik todėl, kad Lietuva prieš okupuota, bet dar ir todėl, kad ją garsiai savinasi ir Sovietų Rusija, kuri pirmoji buvo užpuolusi ir okupavusi mūsų Tėvynę.

Londono lietuviai žmonės mylintys organizuotą gyvenimą. Ne tik parapiinę bendruomenę jie sudaro. Jie turi ir daugiau labai naudingų draugijų, kaip štai šv. Onos, šv. Šalpos draugiją, Lietuvai Gelb. Fondą, Rutos draugiją, tretininkų ir šv.

ražančiaus burelius. Visos jų draugijos yra sudariusios centrinę valdybą — draugijų federaciją.

Londoniečiai yra turėję ir salę, kur susirinkimus, iškilmes ir pasiūmonėjimus rengdavo Net biliardą pamušdavo, Prieš porą metų bomba jų salę sudaužė. Jie dabar žvalgosi, bene pasisektų kur vėl sudaryti savo židinį, be kurio veikimas ir bendravimas yra labai apsunkintas.

Šių paskutinių metų didelis londoniečių laimėjimas — tai jų choras. Jie turi jaunimo, mylinčio lietuvių dainą ir giesmę. Daugiausia tai mergaitės. Prieš pat karą Londonan atvyko iš Lietuvos p. Pumeris, žmogus turėjęs ilgus metus muzikos patyrimo. Jis paėmė jaunimą pamokinti giesmės ir dainos. Reik pripažinti koro narių ir dirigento atsidavimą pasirinktam tikslui. Į pratybas lankosi noromis ir ištikimais. Ir pažangos gražios pasiekta. Reikia tikėtis, kad jie išaugins ištikrų gerą chorą. Nors tai pareikalaus iš jų didelės kantrybės, dainos pamylimo ir pratybų per metus ir metus.

Sunkios buvo Londono lietuvių pirmosios dienos. Iš žydinių laukų, ukių atvyko į didžiausį pasaulio miestą. Atvyko be pasiruošimo naujoms gyvenimo sąlygoms, naujiems darbams. Bet jie atsivėžė su savim ažuolinę sveikatą ir sveiką protą. Odų ir cukraus dirbtuvėse teko jiems susirasti pirmieji darbai. Laikas bėgo, Londono lietuviai susipažino su nauja vieta ir sąlygomis. Susirado įvairių darbų. Pagaliau vienas, kitas ėmėsi amato savarankiai ar net prekybos. Šiandien jų skaičiuje rasi visai pasiturinčių krautuvinių, siuvėjų, stalių.

Londoniečiai yra skaudžiai išgyvenę karą, patyrė nuožmių vokiečių bombierių puolimą prieš dvejus metus. O dar ir šiandien jų ramybė dažnai drumsčia vienas kitas prieš lėktuvus. Reik pripažinti, kad jie drąsiai tai visa pakelia. Jie net didžiuojasi savo įnašomis į karą. Jų bažnytėlės prieangy yra daugybė atvaizdų jų sunų, išėjusių į karą. Jų skaičiuje yra keletas karininkų. Drąsus gyvenimo sunkumų pakėlimas, ramus gajumas, kietas laikymasis savo tikėjimo, kalbos ir papročių — šios ypatybės yra didelis Londono lietuvių budo lobis.

("Išvių Draugas")

K. J. Gutasukas.

★

KAS NENORĖTŲ PALIKTI AMERIKOS PILIEČIU?

Adv. Ch. P. Kal.

Palikti Amerikos piliečiu, reikia žinoti apie Suvienytų Valstijų valdžią ir jos veikimą. Suagusiems žmonėms nėra lengva išmokyti apie valdžios vairą, o labiausiai kuomet reikia žinoti anglų kalboje.

Mano pagaminta pilietybės knygutė susidedanti iš 32 puslapių ir su praktiškomis iliustracijoms, turi 92 KLAUSIMUS IR ATSAKYMUS lietuvių ir anglų kalboje.

Neužtenka palikti Amerikos piliečiu, bet net būtinai yra reikalinga žinoti apie valdžios sudarymą.

Todėl ši knygelė, trumpoje ir aiškioje formoje, su pažindins kiekvieną skaitytoją kaip demokratija veikia. Knygutę galima įsigyti prisiunčiant tik 35 CENTUS sekančiu antraštu:

CHARLES P. KAL,

6322 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Visiems Savo Draugams, Kostiumeriams Ir
Margučio Skaitytojams Linkime

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ 1944 METŲ

CARR-MOODY LUMBER CO.

3039 South Halsted Street

STASYS LITVINAS, SAV.

Linksmų Kalėdų Švenčių
Ir Laimingų Naujų Metų

Christmas Cheer

**MILDA BUICK
SALES**

907 WEST 35th STREET
CHICAGO ILLINOIS
Dan Kuraitis, Sav.

Linksmų Kalėdų Švenčių Visiems Lietuviams!

Standard Federal Savings
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
Archer and Sacramento Avenues
CHICAGO, ILLINOIS

Justinas Mackevičius, Prezidentas
TURTAS VIRŠ \$6,500,000.00
ATSARGOS FONDAS VIRŠ \$750,000.00

LAIDOJANT PASITARNAUS LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Liet. Laidotuvių Direktojų Asociacijos

Tel. YARds 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone CANal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd STREET

10756 SOUTH MICHIGAN AVENUE
PHONE PULLMAN 1270

Telefonas YARds 1419

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET
Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Tel. YARds 4908

Antanas M. Phillips

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. PULLman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO
DALYSE AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

